

بررسی مجموعه شرایط قدیم و جدید بیمه باربری

محمدجواد محمدیان امامی

مقدمه

شرایط سال ۱۹۶۳ بیمه گران انگلستان (All Risks, F.P.A, W.A) به همراه فرم بیمه نامه S.G مورد استفاده قرار می‌گرفت و برای تفسیر آنها علاوه بر متون مذکور، از قانون بیمه دریایی و عرف بیمه‌گری هم کمک می‌گرفتند. حال آنکه شرایط ۱۹۸۲ (A و B و C) همراه با فرم جدید بیمه نامه استفاده می‌شوند. فرم جدید بیمه نامه سند ساده‌ای است که در آن نام بیمه‌گر و بیمه‌گذار و شرط مورد نظر درج می‌شود. شرط مندرج در بیمه نامه، تعهدات بیمه‌گر را روشن می‌سازد. کلیه اطلاعات تعیین کننده رسک بیمه شده، و مبلغ بیمه در جدولی درج و به بیمه نامه الصاق می‌شود و بخشایی از بیمه نامه S.G که ضروری به نظر می‌رسد، در شرایط گنجانده شده‌اند. البته نمی‌توان شرایط قدیم و جدید را با هم مقایسه کرد، لیکن می‌توان دو مجموعه قدیم و جدید را بررسی و تفاوت‌های آنها را مشخص نمود. بنابر این، مبتدا را بر مبنای فوق قرار می‌دهیم و تفاوت پوشش‌های بیمه‌ای ۱۹۶۳ و ۱۹۸۲ را به اختصار بر می‌شماریم. اما قبل از پرداختن به این تفاوت‌ها ذکر دو نکته ضروری است:

۱. شاخص ترین تفاوت‌های شرایط جدید و قدیم در صراحت و روانی بیشتری نهفته است که در شرایط جدید ملحوظ است. در شرایط جدید خطرهای تحت پوشش و استثناءات در قسمتهای مشخصی فهرست شده‌اند. افزون بر این، خطرهای تحت پوشش تحت سه زیر شماره فرعی از هم متمایز شده‌اند:

– گروهی از خطرهای که فقط کافی است بتوان خسارت را به آنها ارتباط داد.

– گروهی از خطرهای که رعایت رابطه علیت، بین خسارت و خطر ضروری است.

– خطر رها شدن محموله از قلاب که در این خصوص بیمه‌گذار باید ثابت کند که

بسته رها شده از قلاب، تماماً روی عرشه کشته از بین رفته (تلف شده است).

۲. پوشش‌های شرط تمام خطر در شرط A گنجانده شده است. بنابر این عمدۀ تفاوتها مربوط به شرایط B و C (به ضمیمه بیمه نامه جدید) و شرایط F.P.A و W.A (به ضمیمه بیمه نامه S.G) است.

تفاوتهاي موجود در خطرهای تحت پوشش شرایط قدیم و جدید

۱. فرانشیز از بیمه نامه حذف شده است. بنابر این خسارتهاي جزئی اتفاقی، خواه مشمول رابطه علیت باشد یا خیر، در هر سه شرط به طور کامل پرداخت می‌شود.

۲. شرط اجتناب از زبان و پیشگیری از توسعه خسارت^۱ که از بیمه نامه S.G استخراج شده در شرایط جدید به نام شرط وظایف بیمه‌گذار^۲ معرفی شده است.

۳. هزینه‌های ارسال محموله (در صورت خاتمه سفر قبل از مقصد) که همواره موضوع اختلاف بود به نحوی روشن و صریح در شرط شماره ۱۲ شرایط جدید تحت پوشش قرار گرفته است.

۴. به هر علتی که زیان همگانی و نجات روی داده باشد بیمه‌گر مسؤول جبران سهم الشرکه زیان همگانی و هزینه نجات است و در صورتی که مورد بیمه به مبلغی کمتر از ارزش واقعی بیمه شده باشد، قاعده نسبی سرمایه اعمال نمی‌شود (توضیح: در شرایط قدیم بیمه‌گر زمانی مسؤول جبران سهم الشرکه زیان همگانی و هزینه‌های نجات بود که زیان همگانی یا نجات به منظور اجتناب از خطر بیمه شده به وجود می‌آمد و در صورتی که مورد بیمه به ارزشی کمتر از ارزش واقعی بیمه شده بود قاعده نسبی اعمال می‌شد).

۵. در شرایط قدیم تکلیف خسارتهايی که در ارتباط با حوادث وسائل نقلیه زمینی وارد می‌آيند به روشنی معلوم نبود، در حالی که شرایط جدید به صراحت خطرهای چپ شدن و از خط خارج شدن اين وسائل را تحت پوشش قرار می‌دهد.

۶. شرایط قدیم، به استثنای تمام خطر، خطرهای زلزله، آتش‌نشان و صاعقه را تحت پوشش قرار نمی‌داد. حال آنکه طبق شرایط جدید این خطرها علاوه بر شرط A تحت پوشش شرط B هم قرار دارند (خطرهای مذکور در شرط C تحت پوشش نیستند).

۷. سبک‌سازی کشته ای که در تعریف زیان همگانی می‌گنجید در شرایط قدیم هم

تحت پوشش بود، لیکن چنانچه کشتی و کالا متعلق به یک نفر باشد، دیگر موضوع زیان همگانی متوفی خواهد بود. در چنین حالتی، شرایط قدیم، بیمه‌گر را مسؤول جبران زیان ناشی از سبک‌سازی کشتی نمی‌دانست. اما در شرایط جدید، خطر سبک‌سازی تحت پوشش قرار گرفته، بنابر این بیمه‌گر در مورد دوم هم مسؤول جبران زیان است.

۸. شسته شدن کالا از روی عرشه^۱، یکی دیگر از مبانی اختلاف بود. به موجب شرایط تمام خطر و WA می‌شد اثبات نمود که این خسارت بر اثر طوفان دریا اتفاق افتاده و خسارت را از بیمه‌گر مطالبه کرد. لیکن در شرایط جدید، شرط B صراحتاً این خطر را پوشش داده است، حال آنکه خطر مذکور به موجب شرط C استثنای شده است.

۹. شرط B خطر ورود آب دریا، دریاچه یا رودخانه را به محظوظه کشتی، کرجی، وسیله حمل، کاتینر، یا لیفت وانی که کالا در آن نگهداری می‌شود تحت پوشش قرار می‌دهد. به علاوه شرط B ورود آب به محظوظه کشتی ناشی از هر علتی را تحت پوشش قرار خواهد داد. بنابر این اگر آب دریاکه به منزله آب تعادل در کشتی وجود دارد وارد انبار کشتی شود و به محموله آسیب برساند، خسارت تحت پوشش است. حال آنکه به موجب شرط WA بیمه‌گذار باید ثابت نماید که علت ورود آب دریا به محظوظه کشتی ناشی از تحقق یک خطر بیمه شده (برای مثال طوفان دریایی) است. بی‌تردید عدمه ترین ویژگی این شرط ورود آب دریا به محل نگهداری کالاست. به ویژه اینکه در مورد محل نگهداری هیچ گونه محدودیتی قابل نشده است. بدین ترتیب محل نگهداری مشمول هر دو محل پوشیده و روباز می‌شود و با این حساب ورود آب به چنین محلی مشمول پوشش بیمه است؛ خواه این ورود آب به علت طغیان آب دریا باشد (خطرهای دریا) که در شرط WA هم تحت پوشش بود، یا به علت طغیان آب دریاچه و رودخانه روی دهد، یا اینکه آب باران وارد محل مذکور شود. موارد اخیر تحت پوشش شرط WA نبود. بنابراین در شرایط جدید دیگر نیازی نیست که آب دریا، دریاچه، رودخانه و باران را تفکیک کنیم. - مشکلی که هیچ گاه طبق شرط WA حل نشد (توضیح: خسارت‌های فوق تحت پوشش شرط C نیستند، مگر اینکه کشتی یا کرجی به گل بنشینند، واژگون یا غرق شود).

۱۰. در حریان طوفان دریایی، فقط خسارت شسته شدن کاتینر از روی عرشه اتفاق

نمی‌افتد، بلکه برخی از کالاها شکسته یا کج و کوله می‌شوند یا خسارت‌های دیگری می‌یابند. خسارت‌های اخیر که به موجب شرط W.A تحت پوشش بودند با شرط B تحت پوشش قرار نمی‌گیرند و این وظیفه به شرط A محول شده است. موضوع اخیر از دامنه پوشش کاسته، لیکن یکی از اختلافهای عمدۀ بین بیمه‌گران و بیمه‌گذران را هم مرتفع ساخته است. به موجب شرط W.A همواره بیمه‌گر از بیمه‌گذار می‌خواست که اثبات نماید این خسارت‌ها برای خطر دریا (طوفان) به موجب آمده است، نه به علت خطرهایی نظیر بار چینی و صفائی اشتباه.

۱۱. خسارت رها شدن محموله از قلاب همان‌گونه که در شرط شماره ۵ شرایط F.P.A و W.A تحت پوشش قرار گرفته بود، تحت پوشش شرط B هم هست (بديهي) است که این خطر به موجب شرط A که از نظر پوشش بیمه مشابه شرط تمام خطر است تحت پوشش قرار دارد). گرچه در شرط جدید واژه *entire* (تمام، کامل) حذف شده است، پیش‌بینی می‌شود که بیمه‌گران همچنان از پرداخت خسارت بسته‌ای که از قلاب رها شده و روی عرشه سقوط کرده ولی به طور کامل از بین نرفته است، خودداری کنند. به موجب شرط B عبارت بارگیری و تخلیه محدود به بندر مبدأ و بندر مقصد نمی‌شود بلکه مشمول بارگیری و تخلیه در هنگام *trans.shipment* هم خواهد بود.

۱۲. شرط B پوشش بیمه‌ای وسیع‌تری ارائه می‌دهد، لیکن باید توجه داشت که برخی از خطرها در شرط B از قلم افتاده‌اند. جنگ و دزدی دریایی که در شرایط قدیم جزو خطرهای دریا محسوب می‌شدند. در شرط B درج نشده‌اند. بنابر این با حذف استثنای شماره ۶، خطر جنگ یا دزدی دریایی تحت پوشش قرار نمی‌گیرند. واژه «دزدان» در شرط B به چشم نمی‌خورد، بنابر این در مواردی که بیمه دزدی و دله دزدی مورد نیاز باشد باید آن را به بیمه نامه اضافه کرد. خطر تسخیر روی دریا^۱ هم حذف شده است. واژه باراتری هم در شرط B حذف شده است، لیکن حذف این کلمه تأثیر چندانی بر بیمه نامه نمی‌گذارد زیرا کاربرد آن زمانی است که محموله متعلق به حمل کننده باشد.

تفاوت‌های موجود در استثنایات شرایط قدیم و جدید

قبل از بر شمردن تفاوت‌های موجود در استثنایات، ذکر دو نکته ضروری است:

۱. بیمه‌گران انگلیسی سعی کرده‌اند تا استثنایات قانونی را که در قانون بیمه دریایی

انگلستان وجود دارد در شرایط سه گانه منعکس کنند. لیکن کلیه استثناءات در شرایط ذکر نشده است. بنابر این هنوز هم در مواردی که لازم باشد، بیمه گران انگلیسی به برخی از استثناءات که در قانون مذکور وجود دارد مراجعه خواهند کرد. برای مثال در استثناءات شرط B به خسارت ناشی از موش و جانوران موذی اشاره نشده است لیکن طبق قانون بیمه دریایی انگلستان، بیمه گر در مورد این خسارت‌ها مسؤولیتی ندارد، مگر اینکه خلاف آن در بیمه‌نامه شرط شده باشد. حال با توجه به اینکه خسارت ناشی از موش و جانوران موذی جزو خسارت‌های قابل تأمین در شرط B نیست، بیمه گر با استناد به آن قانون، خسارت مذکور را جبران نخواهد کرد.

۲. استثناءات عمومی هر سه شرط مشابه یکدیگر است و در شرط شماره ۴ شرایط گنجانده شده است، تنها تفاوت استثناءات، مربوط به شرط A است. استثنای تخریب عمدى یا آسیب عمدى که در استثنای شماره ۷/۴ شرایط B و C دیده می‌شود در شرط A وجود ندارد.

اینک تفاوت‌های موجود در استثناءات مجموعه قدیم و جدید را بر می‌شماریم.

۱. در شرایط قدیم وقتی در مورد استثنای خسارت‌های مربوط به سوء عمل ارادی بیمه گذار بحث می‌شد، عنوان می‌شد که حقوق بیمه گذار در مطالبه خسارت، به علت خطای غفلت مالک کشتی یا کارکنان او ضایع نخواهد شد. این عبارت در شرایط جدید به چشم نمی‌خورد.

۲. در شرایط جدید ضعف مالی و ورشکستگی حمل کننده با صراحة استثنای شده است. این موضوع در استثناءات شرایط قدیم وجود نداشت و چنانچه خسارت‌های ناشی از این موضوع به وجود می‌آمد، موجب اختلاف بین بیمه گر و بیمه گذار می‌شد.

۳. در شرایط قدیم شرط F.C.&S. گنجانده شده بود که خطرهای جنگ و اعتصاب را استثنا می‌کرد. توضیح اینکه شرایط قدیم به بیمه‌نامه S.G. ضمیمه و در بیمه‌نامه S.G. جنگ جزو خطرهای دریا محسوب می‌شد. در شرایط B و C خطر جنگ تحت پوشش نیست و با توجه به فرم جدید بیمه نامه که قبلًا توضیح داده شد، در نظر اول این طور به نظر می‌رسد که ذکر استثنای جنگ در شرایط B و C ضرورتی ندارد. لیکن از یک سو عرف بیمه است که در تمام شرایط بیمه حمل و نقل خطر جنگ و اعتصاب را مستثنی کنند و از دیگر سو، چنانچه خطر جنگ و اعتصاب استثنا نمی‌شد، در ارتباط با شرط ۱/۱/۱ (خطرهای آتش‌سوزی و انفجار) این تصور به ذهن می‌آمد که آتش‌سوزی و انفجار ناشی

از جنگ هم بیمه است. به علاوه تفسیر شرط ۱/۱/۴ (برخورد با جسم خارجی) می‌توانست مشمول برخورد وسیله حمل با مین و سایر وسایل جنگی هم باشد. به هر حال در شرط A استثنای خطر جنگ ذکر نشده، بنابر این در غیاب این استثنا، واژه «تمام خطرها» مندرج در خطرهای تحت پوشش شرط مذکور در برگیرنده خطر جنگ هم هست. در شرایط قدیم وقتی استثنای جنگ یا اعتصاب (FC&S یا FSR&CC^۱) حذف می‌شد بدین مفهوم بود که این خطرها خود به خود تحت پوشش بیمه‌نامه قرار گرفته‌اند. در شرایط ۱۹۸۲ کافی نیست که برای پوشش دادن خطر جنگ یا اعتصاب، استثنای جنگ یا اعتصاب را حذف کرد. بلکه این پوشش را باید بیمه‌گذار یا نماینده او درخواست کند و شرط جنگ یا اعتصاب هم ضمیمه شود تا خطر یا خطرهای مذکور را تحت پوشش درآورد. البته قصد بیمه‌گران این نیست که تصادمی را که در زمان جنگ به علت کمبود روشنایی پیش می‌آید مستثنی کنند لیکن استثنای شرایط جدید هم این موضوع را به روشنی بیان نکرده است (در شرایط قدیم شرط F.C.&S. این وظیفه را انجام می‌داد). شرط ۱/۶ صراحتاً زیان، آسیب یا هزینه‌های ناشی از عملیات شبه جنگی را مستثنی کرده است. در مورد شرط ۲/۶ توصیه می‌شود که هنگام بیمه کردن خطر جنگ، برای روشن شدن موضوع عملیات تسخیر در دریا و غیره در شرط جنگ اضافه شود. شرط ۳/۶ برخورد وسیله حمل با مین و ازدراهای باقیمانده از عملیات جنگی را مستثنی می‌کند. شرط ۶ شرط A نشان می‌دهد که دزدی دریایی^۲ مستثنی نیست. بنابر این دزدی دریایی در قالب خطر دریا در محدوده تعریف «تمام خطرها» مندرج در شرط A می‌گنجد. اما جزو تعریف خطرهای تحت پوشش شرایط B و C محسوب نمی‌شود. باید توجه داشت که دزدی دریایی جزو خطرهای تحت پوشش شرط جنگ جدید هم نیست.

۴. شرط ۳/۷ موضوعی است که به شرایط جدید اضافه شده و به موجب آن زیان ناشی از عمل هر شخصی که با انگیزه سیاسی اقدام می‌کند مستثنی شده است. این استثنا محدود به انفجار مواد منفجره نیست بلکه زیان ناشی از ربوده شدن کالا به دست افراد تروریست و غیره را نیز شامل می‌شود. در شرایط جدید هزینه‌های مصروف بیمه‌گذار در ارتباط با خطرهای مستثنی شده تحت تأمین نیست. بنابر این چنانچه بندر

۱. در شرایط جدید این استثنای تحت عنوان war exclusion و strikes exclusion آمده است.

2. piracy

تخلیه به علت اعتصاب و غیره مسدود باشد و حمل کننده مجبور شود محموله را در محل دیگری تخلیه کند با وجود شرط ۱۲ (هزینه‌های ارسال) این هزینه‌ها را نمی‌توان از بیمه‌گر مطالبه کرد. این استثنای حقیقتی در مواردی هم که آسیب‌های ناشی از عملیات کینه‌توزی^۱ تحت تأمین بیمه قرار گرفته باشد، به قوت خود پابرجاست.

۵. در شرایط ۱۹۸۲ بیمه‌گران پذیرفته‌اند که: چنانچه محموله با کشتنی طبقه‌بندی نشده یا با کشتنی نامناسب حمل شود، اما بیمه‌گذار یا کارکنان او از این موضوع اطلاع نداشته باشند، از جریمه نقض تعهد بیمه‌گذار صرف نظر کنند^۲ (شرط ۵/۲). لیکن با گنجاندن شرط استثنای عدم قابلیت دریانوردی و نامناسب بودن کشتنی (شرط ۵/۱) خسارتهای ناشی از عدم قابلیت دریانوردی کشتنی یا کرجی، نامناسب بودن کشتنی، کرجی، وسیله حمل، کاتینیر یا لیفت و ان را صراحتاً استثنای کردند. ذکر این نکته ضروری است که استثنای فوق هنگامی اجرا خواهد شد که بیمه‌گذار یا کارکنان او در هنگام بارگیری از عدم قابلیت و نامناسب بودن وسایل مطلع باشند. نکته دیگر اینکه کارکنان بیمه‌گذار مشمول بارچینان کاتینیر که در نقش نماینده اقدام می‌کنند تخواهند بود. همین قاعده در مورد نماینده‌گان کشتیرانی و امانت ستانان یا مالکان کشتنی، اداره کنندگان کرجیها و نماینده‌گان آنها هم اعمال می‌شود، مشروط بر اینکه اقدام‌های نامبرده‌گان را بیمه‌گذار مستقیماً کنترل نکنند. بسیار مهم است که بدانیم: خسارت، زیان یا هزینه هنگامی مستثنایست که نتیجه بلافصل عدم قابلیت دریانوردی یا نامناسب بودن وسیله باشد. بدین ترتیب چنانچه زیان همگانی به علت عدم قابلیت دریانوردی کشتنی ای روی دهد که بیمه‌گذار در زمان بارگیری محموله به آن از عدم قابلیت دریانوردی اش مطلع بوده، تهدیه ناشی از این زیان همگانی و همچنین سهم الشرکه این زیان را بیمه‌گر جبران نخواهد کرد. همین قاعده در مورد هرگونه زیان بیمه شده دیگر هم قابل اعمال است.

۶. در شرایط جدید شرط نفع بیمه‌پذیر اضافه شده است (شرط ۱۱) شرط مذکور در دو قسمت (۱۱/۱ و ۱۱/۲) تنظیم شده. قسمت اول اعلام می‌دارد که بیمه‌گذار باید در

۱. malicious damage

۲. در صورتی که ثابت شود بیمه‌گذار تعهد قابلیت دریانوردی و مناسب بودن کشتنی را نقض کرده است، بیمه‌گر از زمان نقض تعهد، در مورد هیچ گونه خسارتی متنهد نخواهد بود، خواه خسارت مربوط به شرایط کشتنی باشد یا نباشد.

هنگام ورود خسارت دارای نفع بیمه‌پذیر باشد، در غیر این صورت خسارت قابل پرداخت نیست. در قسمت دوم بیمه‌گران به شرایطی توجه کردند که بیمه‌نامه بعد از شروع حمل خریداری شده است و اعلام می‌دارند: در چنین شرایطی حتی اگر خسارتی هم قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد، آن را جبران خواهند کرد (مشروط بر اینکه بیمه‌گذار در هنگام انعقاد قرارداد از این خسارت اطلاعی نداشته باشد). نکته اخیر در ارتباط با ماده ۱۸ قانون بیمه ما حائز اهمیت است.^۱ بنابر این باید با استفاده از مدلول ماده ۳۵ قانون بیمه ایران در شرایط عمومی یا شرایط خصوصی بیمه‌نامه این موضوع ملحوظ شود.

۷. در شرایط جدید شرط ارزش اضافی در نظر گرفته شده است (شرط ۱۴). این شرط در دو قسمت تنظیم شده و ناظر به مواردی است که محموله به موجب چند بیمه‌نامه که مجموعاً ارزش مورد بیمه را تشکیل می‌دهند، بیمه شده است.^۲ در این صورت مسؤولیت هریک از بیمه‌گران به تناسب سهمی است که از مبلغ کل به عهده گرفته‌اند و بیمه‌گذار موظف است که هنگام خسارت، مدارکی ارائه نماید که نشان دهد محموله معادل مجموع مبلغ بیمه شده ارزش داشته است.

۸. شرط ۴ شرایط قدیم (تغییر سفر) بیمه‌گذار را با پرداخت حق بیمه‌ای که تعیین می‌شد، در مقابل تغییر سفر و اشتباهاتی که ممکن بود در اعلام مشخصات سفر و کشتی روی دهد، محافظت می‌کرد. حال آنکه شرط ۱۰ شرایط جدید (شرط تغییر سفر) فاقد این خصیصه است و مقرر می‌دارد: هرگاه بعد از شروع بیمه، بیمه‌گذار مقصد کالا را عرض کند مشروط بر اینکه موضوع فوراً به بیمه‌گر اطلاع داده شود، در مقابل شرایط و حق بیمه‌ای که بیمه‌گر تعیین می‌کند تحت پوشش خواهد بود. طبق شرط فوق اولاً باید موضوع تغییر سفر فوراً به بیمه‌گر اطلاع داده شود. ثانیاً بیمه‌گذار در مورد اشتباهاتی که ممکن است در اعلام مشخصات سفر و کشتی روی دهد بدون محافظت است.

۹. شرایط قدیم در برگیرنده شرط craft بود. این موضوع در شرایط جدید درج

۱. ماده ۱۸ قانون بیمه کشورمان اعلام می‌دارد: هرگاه معلوم شود خطیری که برای آن بیمه به عمل آمده قبل از عقد قرارداد واقع شده بوده است، قرارداد بیمه باطل و بی اثر خواهد بود. در این صورت اگر بیمه‌گر وجهی از بیمه‌گذار گرفته باشد عشر از مبلغ مذکور را به عنوان مخارج کسر و بقیه را به بیمه‌گذار مسترد دارد.
۲. این گونه بیمه‌نامه‌ها بیشتر در بازار بیمه انگلستان که مؤسسه لویبدز و سایر بیمه‌گران خصوصی فعالیت می‌کنند صادر می‌شود. لیکن در بازارهای دیگر بیمه هم زمانی که ارزش محموله بسیار زیاد و از حدود ظرفت بیمه‌گری یک بیمه‌گر خارج باشد، صادر می‌شود.

نشده. علت آن هم این است که واژه وسیله حمل (conveyance) مندرج در شرایط جدید معمولاً مشمول تعریف شناورهای سبکی هم که کالا را از بندر به کشتی یا از کشتی به بندر حمل می‌کنند می‌شود. شناورهای سبکی که محموله را در رودخانه یا کانال حمل می‌کنند نیز در چارچوب این تعریف می‌گنجند. لیکن تعریف مذکور شامل شناورهایی که برای انبار کردن و نگهداری محموله، خارج از جریان عادی حمل مورد استفاده قرار می‌گیرند نخواهد بود.

۱۰. طبق شرایط جدید، برای مواردی که به صورت مشروط تحت پوشش بیمه است^۱ بیمه‌گذار موظف است به محض اطلاع از هرگونه واقعه‌ای، بیمه‌گر را فوراً و کتاباً مطلع سازد و حقوق بیمه‌گذار این شرط در پایین هر سه شرط A و B و C آمده است. ■

